

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN
DEMOKRATYCZNY.

Wychodzi codziennie prócz dni poświęconych.

Cena prenumeraty: miesięcznie zł. 3. Zagranicą zł. 6. Prenumeratę przyjmują: Księgarnia W. Makowskiego, 8-to Jańska 1, Skład papieru W. Borkowskiego, Mickiewicza 5. Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują: Biuro Reklamowe Stefana Grabowskiego, Mickiewicza 4, róg Garbarskiej, tel. 82, Biuro ogłoszeń S. Jutana, Niemiecka 4, telef. 223, J. Karłina, Niemiecka 22, telef. 605, Biuro ogłoszeń E. Sobola, Wileńska 22, tel. 867 i wszystkie biura rekl. w kraju i zagr.

Redakcja i Administracja: WILEŃSKA 15. Tel. 99. Czynna od g. 9 do 3 pp. Dział ogłoszeniowy „Kurjera Wileńskiego” mieści się przy Biurze Reklamowym S. Grabowskiego, Mickiewicza róg Garbarskiej 1. Tel. 82. Czynna od 9-6 w. Redaktor przyjmuje od 2-4 popoł. Rękopisów nadsyłanych redakcja nie zwraca.

Cena ogłoszeń: Za wiersz milimetry na 1 str. groszy 20, na 4-ej stronie 10. Komunikaty (ogłoszenia tekstowe) za wiersz milimetry 30 groszy. Układ ogłoszeń na 1-ej str. 5-o łamowy, na 4-ej str. 8-mo łamowy. Terminy druku mogą być przez administrację zmieniane dowolnie.

Zarząd Kasy Chorych m. Wilna

przypomina p. p. pracodawcom, którzy dotąd nie zgłosili swych pracowników do Kasy Chorych, że w sobotę 20 b. m. czerwca upływa termin przyjmowania zgłoszeń takowych bez doliczania kar za opóźnienie w zgłoszeniu.

Po upływie powyższego terminu kary za niezgłoszenie pracowników będą wymierzane do 5-ciofoldnej sumy składek i z całą surowością ściągane, a żadne reklamacje p. p. pracodawców z tego tytułu uwzględniane nie będą (art. 16 Ustawy z dnia 19. V. 1920 r. o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby).

(-) Mieczysław Engiel, przewodniczący Zarządu.
(-) L. Sokołowski, p. o. dyrektora.

Popis publiczny w Konserwatorium.

W niedzielę dn. 21 b. m. odbędzie się w sali „Lutni” doroczny popis publiczny uczniów i uczennic Konserwatorium Muzycznego w Wilnie. Czynne będą klasy: fortepiano, skrzypiec, śpiewu solowego, instrumentów dętych, kameralna i orkiestralna. Początek o godz. 12 w poł. Bilety w kasie „Lutni” od g. 11-1 i od 3-9 w.

Pp. Mecenasom, Inżynierom, Kupcom i Przemysłowcom poleca się

Biuro Przepisywań

Wilno, Garbarska 1: Tel. 82.
Podania, oferty, kosztorysy, utwory literackie przepisuje się szybko i dokładnie.
Ceny bardzo przystępne.

Teatr Polski

Dzisiaj premiera
Aż trojaczki
farsa Heinequína.
Początek o g. 8 m. 15 w.

Teatr Letni

Dzisiaj
Baron Kimmel
operetka Kollo.
Początek o g. 8 m. 15 w.

W sobotę 20 czerwca o godz. 4 pp.

Popołudnie operowe.

Popis uczniów klasy śpiewu solowego prof. A. Ludwiga.

W niedzielę o godz. 4 ej pp.

Występ **Wiktora Kaweckiej**

w operetce A. Willińskiego

Potęga miłości.

Ceny miejsc zwykłe.

Kobleta-lekarz
Dr. Zofja Zeldowicz
Choroby kobiece, weneryczne i skórne.
Przyjm. 12-5. Ul. Mickiewicza 24 m. 4.

KTO

chce wiedzieć

o której godzinie poślągi odchodzą lub przychodzą do Wilna, jak również jakie są ceny biletów do główniejszych stacyj

niech kupi
NAJNOWSZY

ROZKŁAD JAZDY.

Cena tylko 30 gr.

Nabyć można w księgarniach, w składach materiałów piśmiennych, w kioskach i u sprzedawców ulicznych.

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów obraduje nad niemieckim problemem

(Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy).

Wczoraj odbyło się posiedzenie Komitetu politycznego Rady Ministrów pod przewodnictwem premj. Grabskiego i przy udziale ministrów zasiadających również w Komitecie Ekonomicznym Rady Ministrów.

W charakterze rzeczoznawców wzięli udział: dr. Prądzyński przewodniczący polskiej delegacji do rokowań z Niemcami, oraz członkowie delegacji Sokołowski i Królikowski, którzy złożyli obszerny referat o przebiegu rokowań.

Po wyczerpującej dyskusji zważywszy doniosłość zarządzeń niemieckich w związku z wygaśnięciem terminu, ważnych postanowień art. 228 o konwencji genewskiej, w szczególności zakazu wpuszczania naszego węgla do Rzeszy Niemieckiej.

Postanowiono celem zadośćuczynienia trosce o nasz bilans handlowy zagrożony wskutek tego poważnym uszczerbkiem wydać w formie rozporządzenia Rady Ministr., zakaz wwozu niektórych towarów niemieckich do Polski a to w takiej ilości, jakiej będzie wymagał ubytek naszego eksportu.

Przyjazd pełnomocnika polskiego w berlińskich rokowaniach handlowych.

(Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy).

Wczoraj przyjechał do Warszawy pełnomocnik rządu polskiego do rokowań polsko-niemieckich dr. Prądzyński w związku z prowadzonym i przez niego rokowaniami handlowymi polsko-niemieckimi w Berlinie.

P. Smólski przestał urzędować.

(Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy).

Wczoraj o g. 2-iej po poł. wice-minister spr. wewn. p. Smólski złożył urzędowanie pożegnawszy się z podwładnymi sobie urzędnikami.

Czeski minister rolnictwa p. Hodza w Poisce.

(Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy).

Wczoraj o godz. 4 m. 30 po poł. przyjechał do Warszawy czeski minister rolnictwa p. Hodza w towarzystwie kilku wyższych urzędników ministerstwa. Na dworcu oczekiwali ministra Hodzę: min. Janicki, dyr. Departamentu Polit. Min. S. Zagr. dr. Badér oraz szereg posłów, senatorów i wyższych urzędników ministerjalnych.

O g. 8-iej wieczorem min. Janicki wydał w resursie kupieckiej obiad dla gości.

W obiedzie tym wzięli udział, m. in., p. premjer Grabski, marszałek Rataj i poseł czesko-słowacki p. Fleder.

Dzisiaj min. Hodza wyjeżdża do majątku min. Janickiego oraz zwiedzi stację doświadczalną i szkołę w Sobieszynie.

W sobotę min. Hodza będzie konferował z przedstawicielami organizacji rolniczych, zaś w niedzielę weźmie udział w otwarciu międzynarodowego kongresu rolniczego w Warszawie.

Zakończenie obrad konferencji dla handlu bronią i amunicją.

(Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy).

Z Genewy donoszą iż w dniu wczorajszym zakończyły się obrady międzynarodowej konferencji dla handlu bronią i amunicją.

Uchwaloną konwencję podpisano z zastrzeżeniem sformułowanym w 29 par. konwencji.

Polska, Estonia, Lotwa, Rumunia i Finlandja podpisały konwencję z tym zastrzeżeniem z powodu nieobecności Rosji na konferencji.

Deklaracja Polski złożona przez gen. Sosnkowskiego, jest krótkim streszczeniem polityki polskiej na konferencji. Przyjęta została oklaskami a przy pożegnaniu liczni delegaci zegnali się serdecznie z gen. Sosnkowskim.

Ostatnia próba włoskiej opozycji.

(Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy).

Z Rzymu donoszą, iż opozycja włoska zdecydowała się podjąć w dniu wczorajszym pracę w parlamencie.

Ma to być ostatnia próba współpracy z Mussolinim. Gdyby większość parlamentarna nie pozwoliła na pewne koncesje polityczne, posłowie opozycji złożą swoje mandaty i z Giolittim na czele opuszczą salę posiedzeń.

Amundsen się znalazł!

NOWY JORK, 18.VI (Pat.). Amundsen powrócił na Szczyberg.

Z państw bałtyckich.

Lotwa.

Kiedy Lotwa wypłaci swój dług.

RYGA, 18.VI. (Tel. wlas.). Pertraktacje posła Lotewskiego z rządem angielskim w sprawie uregulowania długu Lotwy mają pomyślny przebieg, i jest nadzieja na zmniejszenie ogólnej sumy długu. Lotwa zaproponowała wypłatę swego długu w ciągu 62 lat, doliczając 3-3,5 proc. rocznie. Ostateczne porozumienie w tej sprawie nastąpi w jesieni r. b.

Odpowiedź Lotwy na zażalenie b. obszarników bałtyckich.

RYGA, 18.VI. (Tel. wlas.). Lotewski poseł w Paryżu dr. Walter, który jest jednocześnie przedstawicielem Lotwy w Lidze Narodów nadesłał do swego min-wa spraw zagranicznych referat i tekst zażalenia byłych obszarników bałtyckich.

Rząd wyznaczył specjalną komisję złożoną z prawników, która ma opracować odpowiedź Lotwy do Ligi Narodów w przepisowym terminie t. j. po dwóch miesiącach.

Estonia.

Odpowiedź Estonji na zaproszenie Lotewskie.

TALLIN, 18.VI. (Tel. wlas.). Według oficjalnych wiadomości min. spr. zagranicznych Estonji otrzymał oficjalnie zaproszenie na mającą się odbyć w Rydze konferencję 3-ch Bałtyckich państw.

Na porządku dziennym konferencji są następujące sprawy:

- 1) Współpraca Estonji, Lotwy i Litwy;
- 2) Kwestja jednolitej polityki zagranicznej powyższych państw;
- 3) Umowa arbitrażowa pomiędzy Estonją, Lotwą i Litwą;
- 4) Uzgodnienie polityki gospodarczej;
- 5) Zawarcie umów ekonomicznych;
- 6) Sprawy komunikacyjne i transportowe w szczególności.

Posłowi lotewskiemu doręczono odpowiedź na zaproszenie. Zdaniem estońskiego min. spr. zagranicznych p. Pusta, sprawy wyznaczone na porządku dziennym konferencji wymagają poważniejszego opracowania, wobec czego proponuje zwłanie konferencji ekspertów powyższych państw, a ministrowie mieliby tylko sankcjonować na konferencji postanowienia ekspertów.

Estonja nie petraktowała z SSSR.

TALLIN, 18.VI. (Tel. wlas.). Wobec ukazania się depeszy „Reuters” jakoby Sowiety zaproponowały Estonji zawarcie umowy o zachowanie neutralności na wypadek zbrojnego wystąpienia, trzeciego państwa przeciw Rosji Sowieckiej z wiarogodnych źródeł komunikują, że Estonia takiej propozycji nie otrzymała i żadnych pertraktacji nie prowadziła.

Zakończenie Sesji Parlamentu.

TALLIN, 18.VI. (Tel. wlas.). Konwent senjorów postanowił przerwać sesję parlamentu 20 b. m.

Soots zastępcą min. spr. wewnętrznych.

TALLIN, 18.VI. (Tel. wlas.). Z powodu przedłużonej choroby Ejnunda, został wyznaczony pełniący obowiązki min. spr. wewnętrznych min. wojny Soots.

Kto ma być Dyrektorem Państwowego Banku.

TALLIN, 18.VI. (Tel. wlas.). Wyświetlono dwie kandydatury na stanowisko dyrektora Państwowego Banku; min. komunikacji Wirma i członek parlamentu Kornela.

O mandaty członków Klubu Pracy.

„Wyzwolenie” nie chce sądu honorowego.

(Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy).

Członkowie Klubu Pracy jak to podawaliśmy przed kilkunastu dniami na tem miejscu, do których „Wyzwolenie” zwracało się w swoim czasie o złożenie mandatów poselskich, a którym „Wyzwolenie” odmówiło rozprawy tej sprawy przez sąd honorowy, zwrócili się do marsz. Rataja z prośbą o ukończenie sądu honorowego dla definitywnego załatwienia tej sprawy.

Min. Skrzyński konferuje z posłami niemieckim i austriackim.

(Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy).

Min. Spr. Zagr. Skrzyński odbył wczoraj dłuższą konferencję z posłem niemieckim p. Rauscherem w sprawie aktualnych zagadnień dotyczących rokowań handlowych polsko-niemieckich; oraz z posłem austriackim p. Postem.

Z Sejmu i Senatu.

(Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy.)

Budżet Min. Sprawiedl. oraz Gen. Dyrekcji Poczty i Telegrafów.

Na wczorajszym posiedzeniu Senatu rozpatrywano w dalszym ciągu budżet Min. Sprawiedliwości.

Przemawiał również i min. Żychliński, który b. obszernie omawiał stan więziennictwa w Polsce.

Następnie przystąpiono do omawiania budżetu Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów.

Szereg mówców domagał się m. inn. ułatwień telefonicznych dla prowincji. Dalszy ciąg dyskusji dziś.

O kwaterunek wojska.

Połączone komisje sejmowe wojskowa i prawnicza przyjęły wczoraj poprawki do ustawy o zakwaterowaniu wojska.

Przyjęto poprawkę wprowadzającą 4 proc. podatek faktycznie płaconego komornego, na rzecz budowy

mieszkań dla oficerów i podoficerów oraz znosząc wszelkie rekwizycje na stały kwaterunek dopuszczając jedynie kwaterunek przejściowy na ściśle określony czas.

Ustawa o cudzoziemcach.

Połączone komisje sejmowe spraw zagranicznych i administracyjna obradowały dziś nad projektem ustawy o cudzoziemcach. Referent poseł Zwierzyński (ZLN) zgłosił cały szereg poprawek, zmierzających do złagodzenia niektórych postanowień ustawy. Dalej idące poprawki zgłosili posłowie Prager (P.P.S.), Schipper (Kółko Żyd.) i Jeremiec (Klub Białoruski), który ponadto o odroczenie dalszej dyskusji do czasu zatwierdzenia sprawy obywatelstwa. Wniosek ten upadł przeciwko głosom Wyzwolenia i mniejszości. Na tem dalszą dyskusję nad art. 25 odroczone. Jutro odbędzie się głosowanie nad zgłoszonymi poprawkami.

Minister Raczkiewicz w pow. Wilejskim.

Minister spraw wewnętrznych p. Władysław Raczkiewicz przed opuszczeniem Wilna udał się dnia 17 czerwca r. b. na jednodniową inspekcję powiatu Wilejskiego.

Podczas swej podróży inspekcyjnej p. Minister odwiedził miasteczko Kurzeniec, uległe przed trzema tygodniami wielkiemu pożarowi, gdzie na miejscu zbadał stan zniszczenia, odbył konferencję z Komitetem Pomocy Pogorzalcem, informował się u ludności miejscowej o przebiegu pożaru i wreszcie złożył do dyspozycji Komitetu na ręce Starosty 5 tys. złotych jako pomoc doraźną rządu dla najbardziej potrzebujących pogorzalców.

W Wilejce powiatowej w obecności p. Ministra odbyło się uroczyste poświęcenie gmachu szkoły policyjnej dla posterunkowych. Aktu poświęcenia dokonał ksiądz dziekan miejscowy, poczem komendant powiatowy policji komisarz Kasprzycki zwrócił się do p. Ministra z prośbą o roztoczenie opieki nad nowopowstałą placówką służby bezpieczeństwa oraz złożył podziękowanie w imieniu podkomendnych p. Ministrów za dotychczasową pomoc, która pozwoliła zrealizować zamierzony plan.

Pan Minister wygłosił okolicznościowe przemówienie, podnosząc odpowiedzialność i szlachetność służby bezpieczeństwa w Państwie oraz przyobcał w dalszym ciągu swą szczególną opiekę nad poczynaniami, zmierzającymi do wyszkolenia fachowego oraz podniesienia kulturalnego i moralnego funkcjonarjuszy policji.

W dalszym ciągu podróży inspekcyjnej pan Minister udał się do m. Kraśnego, gdzie dokonał lustracji baonu K. O. P. Przybywającego p. Ministra powitała licznie zgromadzona ludność miejscowa, poczem pan Minister w towarzystwie dowódcy brygady K. O. P. pułkownika Rumy i osób towarzyszących przyjął raport od dowódców kompanji i szwadronu. Po zwiedzeniu koszar bataljonu i zlustrowaniu granicznej stacji kolejowej p. Minister udał się w dalszym ciągu swej podróży do miejscowości Rajówki, gdzie był obecny na uroczystym poświęceniu większej fabryki teksturowni p. M. Bohdanowicza, będącej dobrem przykładem odradzającego się przemysłu na ziemi Wileńskiej. Po zawiązaniu się z urzędzeniem fabryki i po dokonaniu przez miejscowego księdza proboszcza akcie poświęcenia, pan Minister przemówił do zebranych tłumnie robotników, zaznaczając doniosłość placówki przemysłowej w życiu miejscowej ludności i kraju oraz nawołując do usilnego

popierania tak doniosłej na szeroką skalę zakrojonej placówki przemysłu. Następnie pan Minister był obecny na przyjęciu, urządzone na jego cześć przez społeczeństwo miejscowe z panem Bohdanowiczem na czele.

Podczas przyjęcia wygłoszono szereg toastów życząc ustępującemu Delegatowi Rządu a obecnemu ministrowi spraw wewnętrznych dalszej pomyślnej i owocnej pracy dla dobra Państwa oraz podnosząc dotychczasowe jego zasługi w dziedzinie administracji państwowej na Ziemiach Wschodnich. W odpowiedzi pan Minister dał wyraz swemu głębokiemu przywiązaniu do Ziemi Wileńskiej zapewnając że i po objęciu stanowiska Ministra spraw wewnętrznych potrzeby kulturalne i ekonomiczne tych ziem nie przestaną być przedmiotem jego stałej troski.

Serdecznie żegnany przez zebranych udał się pan Minister w drogę powrotną przez powiat Oszmiański do Wilna. (x)

Przekazanie urzędowania w Delegaturze Rządu.

B. Delegat Rządu Minister Raczkiewicz przekazuje w dniu 19 czerwca urzędowanie zastępcy Delegata Rządu p. Olgierdowi Malinowskiemu odjeżdża tegoż dnia o godzinie 22-ej m. 40 do Warszawy dla objęcia stanowiska Ministra spraw wewnętrznych (x).

Umowy zbiorowe dla robotników rolnych.

Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza w składzie: przewodniczącego, Rady Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej p. Jana Gnoińskiego, jako przedstawiciela tegoż Ministerstwa, sędziego Sądu Apelacyjnego w Wilnie p. Władysława Dmochowskiego, jako przedstawiciela Sprawiedliwości i Naczelnika wydziału rolnictwa i weterynaryj urzędu Delegata Rządu w Wilnie p. Wacława Szaniawskiego, jako przedstawiciela Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, powołana zarządzeniem p. Ministra Pracy i Opieki Społecznej do powoływania Nadzwyczajnych Komisji Rozjemczych dla zatwierdzenia zatargów pomiędzy pracownikami a pracodawcami rolnymi, na posiedzeniu odbytem w dniu 13 czerwca 1925 r. w Wilnie po wysłuchaniu opinji przedstawicieli stron orzekła:

1) Warunki pracy i płacy ordynarjuszy (fornali), rzemieślników i stołowników na terenie powiatów Slonimskiego, Lidzkiego i Nowogródzkiego, województwa Nowogródzkiego ustala się w brzmieniu

odnośnych umów zbiorowych dla tychże kategorii, zawartych w dniach 26 stycznia i 5 marca 1925 roku pomiędzy przedstawicielami Rady Wojewódzkiej Związków Ziemi wileńskiej z jednej strony, a przedstawicielami Związku Zawodowego Robotników Rolnych Rzeczypospolitej Polskiej — z drugiej strony, z następującymi zmianami i uzupełnieniami:

do art. 18. W powiatach Slonimskim, Lidzkim i Nowogródzkim obowiązuje pensja i ordynarja, przewidziana pod p. l. art. 18 umowy dla ordynarjuszy na obszarze Ziemi Wileńskiej, według której pensja — równoważnik 3 kwintalów (centn. metr — 18 pudów 12 funtów) żyta i ordynarja 12 kwintalów (centn. metr — 73 pudy 8 funtów).

Art. 39 skreśla się.

II. Warunki wynagrodzenia stałych robotników dniówkowych ustala się zgodnie z warunkami obowiązującymi w powiatach Białostockim, Grodzieńskim, Białowieckim i t. d. na mocy orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustalając warunki pracy i płacy robotników rolnych na rok 1925—1926 w województwach Białostockim, Kieleckim, Krakowskim, Łuckim, Lubelskim, Pomorskim, Poznańskim i Warszawskim z tem, że przewidziane w powyższym orzeczeniu naturalja mogą być za obopólną zgodą przeliczane na gotówkę.

III. Warunki wymienione obowiązują do dnia 1 lipca 1925 r. (x).

Z posiedzenia Rady-Miejskiej.

Na wczorajszym posiedzeniu Rady Miejskiej między innymi radni pp. Zasztów i Godwold postawili nagły wniosek w sprawie szybszego uruchomienia robót miejskich, jak przeprowadzenie brukowania ulic oraz naprawy ulic w celu zatrudnienia większej ilości bezrobotnych m. Wilna. W toku dyskusji konstatając, że magistrat ma uchwalone przez Radę Miejską 1.500.000 zł. na te roboty, wyżej wymienieni radni żądali:

- 1) przyspieszenia uruchomienia robót i żeby robotnicy na powyższe roboty byli przyjmowani tylko Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy;
- 2) żeby był ściśle przestrzegany obowiązek używania przez robotników usunąć od robót;
- 3) uruchomić bezpłatną kuchnię dla bezrobotnych oraz zwolnić bezrobotnych od podatku. Wniosek powyższy zasądniczo przeszedł i został przesłany do Komisji Technicznej i Finansowej dla szczegółowego rozpatrzenia. Szczegółowe posiedzenie Rady Miejskiej podamy w jutrzejszym numerze. (I)

Żądajcie wszędzie „Kurjera Wileńskiego”

Wiadomości polityczne.

Na wstrzymaniu dowo- „Berliner Tageblatt” ob- węgla naj- licza, że na skutek wzięci stracą wstrzymania wwozu węgla Niemcy. gła polskiego do Niemiec, utracić może pracę na Górnym Śląsku około 20 tys. osób, w znacznej części Niemców.

Korespondent organu demokratycznego dodaje, że byłoby niewłaściwym cieszyć się w Niemczech z kryzysu ekonomicznego i bezrobocia na polskim Śląsku, gdyż dotyczy to przedewszystkiem niezrzeszonych urzędników, robotników i kupców niemieckich.

Ponieważ korespondent sądzi, że największe szkody zamknięcie granicy niemieckiej wyrządziłoby głównie wielkim przedsiębiorstwom niemieckim na Górnym Śląsku. (Pat.)

Obecny poseł litewski w Londynie Galwanowski udzielił przed- sionkach an- gelskich. Stymme wywiadu stosunkach angielsko- litewskich.

Litwa — mówił p. Galwanowski cieszy się w kolach rządowych w Anglii jak i w narodzie wielką sympatją.

Również stosunki polityczne są przyjazne. Jako dowód sympatji służy gwarancja, udzielona przez rząd angielski Litwie w związku z pożyczką na budowę kolei.

Sprawa realizacji tej pożyczki jest już uregulowana i ostatnie słowo ma teraz rząd litewski i Sejm, który musi ratyfikować układ o pożyczce.

Z paryża donoszą: W lonie partji socjalistycznej, żywo omawiana jest obecnie sprawa, czy należy popierać Gabinet pomimo projektów finansowych Caillaux.

Główni przedstawiciele partji Blum, Renaudel i Auriol wywarli nacisk na partję socjalistyczną w kierunku kontynuowania polityki kartelu lewicy.

Jednakże liczni deputowani socjalistyczni wręcz oświadczyli, że pragną zaniechać popierania Gabinetu.

Narady, które rozpoczęły się wczoraj rano, kontynuowane były ubiegłej nocy, nie doprowadzając do rezultatu.

Podjęte one zostaną dziś w nocy. Ze swej strony partja radykalna wypowiedziała się za trwaniem kartelu. Jednakże trudności, jakie nastręcza taka polityka, są bardzo poważne. (Pat.)

Potrzebni agenci do sprzedaży książek na procentach.

Wymagana nie wielka kaucja w gotówce. Redakcja księgi „Wilno”, Garbarska Nr. 1, m. 23, w godzinach od 10 do 12.

Z cyklu szkiców polityczno-społecznych.

1. Współczesne państwo Litewskie.

Zamiast wstępu.

W ogólnie znanym roczniku angielskim „The Statesman's Year-Book” na rok 1924 na stronie 1088 znajdujemy:

„Stolicą państwa litewskiego (współczesnego) jest miasto Wilno. Do innych miast większych rozmiarów w tym Państwie należy zaliczyć Kowno (czasowe miejsce pobytu rządu litewskiego), Grodno, Kłajpeda, Suwałki i Szawle”.

Rocznik „The Statesman's Year-Book”, jak zaznaczono na karcie tytułowej, publikuje się na podstawie oficjalnych danych.

W tym że roczniku znajdujemy również, że terytorjum państwa litewskiego składa się z całej byłej gubernji Kowieńskiej, całej Wileńskiej (1087 str.), za wyjątkiem powiatów Dziśnieńskiego i Wilejskiego, części Grodzieńskiej (z miastem Grodno) i prawie całej Suwalskiej (z miastem Suwałki) i z części Kurlandji, między starą granicą niemiecką i rzeką Świętą. Do tego trzeba dodać okręg Kłajpedzki. Terytorjum 154.491 kwadratowych kilometrów, zaludnienie — 4.800.800 ludzi.

W tymże roczniku są wskazane źródła, na podstawie których został opracowany dział, dotyczący państwa litewskiego. Cytowane tam prace należą wyłącznie do Litwinów. Polskiej pracy nie znajdujemy żadnej. Wszystkie prace są wydane w języku angielskim, za wyjątkiem pracy profesora Skalveitisa w języku niemieckim, która rozpatruje stan ekono-

miczny w ujęciu byłych gubernji rosyjskich, a nie koncepcji politycznej w myśl współczesnej ideologii Litewskiej.

W uzupełnieniu wyżej przytoczonej wzmianki musimy dodać kilka słów. Jeden z wysokich dygnitarzy Państwa Polskiego chciał w roku bieżącym nadać telegram z Włoch do Wilna, adresując: „Polska, Wilno”. Urzędnik pocztowy sprawdził adres w urzędowej książce adresów i rzekł: „wybacz Pan, Wilno leży w państwie litewskim”.

Tyle co do informowania przez nasz rząd państw Europy.

O Wilno i terytorjum Wileńskie ubiegają się nie tylko Polacy i Litwini.

W 1919 roku minister do spraw białoruskich przy rządzie litewskim w Kownie na posiedzeniu zebranem wyłącznie z zaliczających siebie do Białorusinów, ogłosił rezolucję, przyjętą przez ogólne zebranie i protokolarnie podpisaną: „Wilno nie może i nie należy ani do Polaków, ani do Litwinów, lecz tylko do Białorusinów”.

Ówczesny rząd litewski nie reagując wcale przeszedł do porządku dziennego nad wytworzoną sytuacją. W 1911 roku znany publicysta żydowski Efron opublikował w jednym z miesięczników rosyjskich dwa artykuły: „Ze wspomnień rodzinnych o Wilnie”.

W artykułach tych przytacza, że ideologją żydów już w wieku osiemnastym była myśl że Wilno powinno być na wzór Jerozolimy północno-wschodnią stolicą państwa i narodu żydowskiego.

Znamiennym jest że w tym artykule Efron ówczesnych żydów wileńskich podkreślał wrogli stosunek do Napoleona i pełen przyjaźni do Aleksandra I-go.

Zjawia się mimowoli pytanie czem jest Wilno?

1. Terytorjum, zaludnienie i bogactwa naturalne państwa Litewskiego.

Terytorjum współczesnego państwa litewskiego obejmuje byłe gubernje rosyjskie Kowieńską za wyjątkiem: części powiatu Jeziorskiego uprzednio Nowo-Aleksandrowskiego (według podziału przedwojennego rosyjskiej administracji), Wileńską; za wyjątkiem niewielkiej części Święciańskiego i Wileńskiego powiatów i większej części Trockiego i Suwalską gubernję w składzie byłych powiatów Władysławowskiego, Wykowskiego, Marjampolskiego, Kalwaryjskiego i Sejneńskiego — uprzednio części Kongresówki. Niezależnie od tego okręg kłajpedzki.

Według obliczeń na podstawie danych polskich obszar Litwy bez wód terytorjalnych obejmuje przestrzeń 55.883 kw. kilometrów. Z tej liczby przypada na okręg kłajpedzki 2.450 kwadr. kilometrów. Profesor Zeiring podaje nieco inną cyfrę obszaru mianowicie: 50.000 kw. kil.

Państwo Litewskie graniczy na północy z Łotwą na przestrzeni 440 kilometrów. Z Polską od wschodu i południa około 450 kilometrów i z Niemcami około 220 kilometrów. Długość morskiego pobrzeża nad Bałtykiem wynosi około 100 kilometrów.

W ogólnym ujęciu powierzchnia państwa litewskiego jest raczej równą niż górzystą. Na powierzchni tej napotykamy tylko niewielkie pagórki i wzgórza. Średni poziom dorzeczca Niemna nie przewyższa 144 metrów nad poziomem morza.

Najwyższe wzniesienie nie przynosi 260 metrów (w powiecie Koszardarskim), a słynna góra Biruty ma zaledwie 60 metrów wysokości nad powierzchnią morza.

Na terytorjum tem zamieszkuje około 2.200.000 ludności. Ciekawe wyniki daje zestawienie

uprzedniej statystyki rosyjskiej i obecnej litewskiej dla obszarów należących uprzednio do państwa rosyjskiego pod względem przynależności narodowej.

Według statystyki rosyjskiej Rok 1914	Według statystyki litewskiej rok 1924	Zmniejszenie lub zwiększenie stosunku	
		Proc. stosunek	Proc. stosunek
Litwinów 75%	Litwinów 84,4%	+ 9,4%	
Żydów 10%	Żydów 7,6%	- 2,4%	
Polaków 7%	Polaków 3,2%	- 3,8%	
Niemców 3,5%	Niemców 1,5%	- 2,0%	
Rosjan i Białorusinów 3%	Rosjan i Białorusinów 2,6%	- 0,4%	
Łotyszów 1,5%	Łotyszów 0,7%	- 0,8%	
Razem 100%	Razem 100%		

Na każde 1000 mężczyzn wypada 1091 kobiet. Ludność jest przeważnie rolnicza. 87 procent zamieszkuje miasta i miasteczka a 13 procent, poszczególne osady i zaścianki.

Państwo litewskie za wyjątkiem kłajpedzkiego okręgu podzielone jest na 20 powiatów. Okręg kłajpedzki dzieli się na 3 powiaty — razem dwadzieścia trzy. Na jeden kilometr kwadratowy przypada mieszkańców 39.

Bogactwa naturalne państwa litewskiego są znikome, gdyż niema ani węgla, ani soli i nafty, ani żądnych rud.

Literatura litewska podkreśla, iż państwo litewskie posiada w znacznej ilości wapno, gliny szlachetnych odmian oraz torf. Opierając się na danych historycznych niektórzy badacze litewscy twierdzą stanowczo, że Litwa ma również i rudy żelazne, gdyż w czasach walk Litwy historycznej wyrabiano broń z żelaza dobowanego na miejscu. Szereg nazw geograficznych jak naprzykład *Kazlu Ruda, Visakio Ruda* itp. ma stwierdzać wymieniony pogląd. Pokłady torfu inżynier Taujenis oblicza w ilości 1.800.000 hektarów, zawierających około 2 miliardów sześciennych metrów mokrego torfu co odpowiada 200 milionom ton suchego torfu lub też około 100 milionów ton węgla kamiennego. Dotychczas zbadało tylko 44 tysięcy hektarów. Liczbę podaną przez inżyniera Taujenisa należy uważać na nieciśnię, gdyż była kowieńska gubernja ma torfowisk około 320 tysięcy hektarów, a w pozostałych częściach znajduje się torfowisk nie więcej niż 180 tysięcy, razem 500 tysięcy hektarów.

Mowa tu o obecnym terytorjum państwa litewskiego. Przy dzisiejszym stanie przemysłu i techniki (bez elektryfikacji) na terenach państwa litewskiego złoża torfowe mogą mieć tylko lokalne znaczenie.

Oprócz tego współczesne państwo litewskie posiada dość dużo zdrojowisk jak naprzykład w Birsztanach, Darduniszkach, Poswolu, w Birżach i innych miejscowościach. Sprawa źródeł mineralnych nie została dotychczas należycie zbadana. Przypuszczając należy, iż przy umiejętnej gospodarce zdrojowiska na terenach państwa litewskiego mogą rozliczać na dość znaczny rozwój i rozkwit.

(d. c. n.)

Stefan Kader,

Wystawy szkolne.

W klasztorze Benedyktynki szkoły nr 37, szkoły nr 22 „Świt”, szkoły im. Piłsudskiego, szkoły nr 39, szkoły im. L. Sierakowskiego.

Epocha wystaw szkolnych. Dobry to zwyczaj i należy gorąco zachęcać publiczność, by szła oglądać rezultaty rocznej pracy, ciężkiego trudu uczniów i pedagogów. Narzekamy na podatki, na ciężary, na biurokracizm, na różne zła i błędy, słusznie, jest ich... że na wołowej skórze nie spłacił Ale tembardziej idmy tam, gdzie zachęcają nas do pracy, gdzie widzimy że wysiłki społeczeństwa nie idą na marne.

Zaglądamy na skromną wystawę w klasztorze Benedyktynki: dobre rysunki (grupy) tablice meteorologiczne, odznaczają się w tem Alexandrowiczówna i Sokolowska, w rysunkach: Kuncewiczówna, wcale ładna ilustracja panowania Jagiellonów. Roboty, bluzki, wyszywania i bielizna też bardzo dobre, (Poszewicka, Jakóbczówna), mniej ładne wyklejanki, brak gustu. Zeszyty porządne, mało rysunków.

Szkoła 22. Pokazała ciekawe zbiorowe prace np. mapy, ślicznie się też w nich przedstawia wychowanie fizyczne, przyrodoznawstwo może się poszczycić okazami owadów i zbiorami bardzo bogatymi (zielniki, żuki). Zwraca uwagę model mieszkania nawodnego, zręczne zrobione; oprawa książek i wycinanki, również zasługują na wyróżnienie. Brak szkole warsztatów i narzędzi do prac w drzewie.

W szkole nr 39 uderza wielka ilość tablic syntetycznych, przyrodniczych, jako pomoce naukowe dla szkoły, oraz historyczne. Nie są one artystyczne, gdyż kopowane i jest tego za dużo. Ładne są wyroby z tektury i roboty dziewcząt z VI oddziału, gdzie i król uwzględniony. W dziale rysunkowym zdolność wykazują Kozłowski (jarmark pełen ruchu), i Krepajtis, ładna nożyki drewniane i zielniki. Oddział IV wykazuje w zeszytach dobre rysunki z przyrody, a I-szy oddział prezentuje piękne tablice ortograficzne.

Zaglądamy do szkoły im. Sierakowskiego, odrazu zwracając uwagę śliczne witraże (z papieru) w oknach moitywy stylizowanych kwiatów i owoców, mile ożywiają sę, robota to IV oddziału.

Naturalnie, tak tu, jak i w innych szkołach możemy tylko pobieżnie obejrzeć prace uczniów i zanotować je to co się w oczy rzuci. Rysunki ładne zrobili Kisiel i Zajęczkowski, Wołyniec i Michałowicz mają poczucie kolorystyczne w swych obrazkach, dobre są ramki i stylizowane kwiaty w ornamentyce. Przyroda jak wszędzie świetnie postawiona, zasługa to „Ogródka” i Stacji doświadczalnej kierowanej przez p. Dmochowskiego, gdzie dzieci wszystko mogą oglądać i z natury rysować. Zeszyty: Pierwienisa, Snawdolskiego, Łabucia, Podlipskiego, to śliczne podręczniki Botaniki i zoologii ozdobione kolorowymi obrazkami, niektóre obrazki wybitne zdolności artystyczne znamieniają.

Oddział VI sty dał zbiorową pracę; warszaty tkackie, na których można utkać płótno. Mapy geograficzne, aeroplan, miłynek, okręt, taksjusk, wszystko bardzo zgrabne. W wykresach geometrii odnacza się Jurgielanec, Prański z nauki o Polsce dał mapy statystyczne i klimatyczne, Łabuc rysunki z fizyki wzorowej dokładności. Idmy dalej w tej ciekawej, zbyt przelotnej niestety z braku czasu (i miejsca w gazecie), wędrowce. Oto szkoła Świt jedna z najstarszych, najmlsza sercu Wilnian, bo zespół nauczycielski niezmierny od lat wielu, zrósł się z wychowankami i na prawdę wychowywać może te młode dusze i zdolności, które zna dobrze. Tęgo roku, po raz już drugi wypuszcza Świt swój komplet kończących uczniów. Przeważnie idą do szkół technicznych, a z 6 ciu dziewczynek prawie wszystkie do seminarjów. Pro mocje dostana wszyscy 29-ciu.

Najbardziej zwracając uwagę rysunki: wiele dzieci wykazuje wybitne zdolności, np. ilustracje do Hist. Polskiej G. Kozłowskiego, rysunki Urniażówny, Rodziewiczówny, Duminska, Symonowicza, Rzewumskiego akwarele (plan domu), Sienkiewicza (drzewo), w dziale perspektyw bardzo ładne rzeczy dali: Rondomański, Hołtorzbiec, Rysak. Oddział VI porobił mapy plastyczne każdej części świata, mogące służyć jako pomoce na ukowe. Drewniane rzeczy: nożyki, ramki, pudełka odznaczają się dokładnością i gustownymi pomysłami; mapy rysowane też pilnie wykonane; zbiorową pracą jest dom, z całym urządzeniem wewnętrznym, tak dokładnym, że przez komin idzie dym jeśli w piecu zapalić. Ręczne roboty

(szycie bluzek i wyszywanie) też nie pozostawiają nic do życzenia, a świetnym pomysłem, który powinien być zaakceptowany przez wszystkie szkoły, to nauka o Wilnie i jego okolicach, ilustrowane obrazkami kolorowymi z własnego natchnienia uczniów. Również ilustrowana jest przyroda, a zielniki, oraz okazy w zeszytach, dokładnie i czysto zrobione. Niezłe oprawy książek i ładne klejone pudełka, praktyczne skarbonki etc.

Wogóle ogrom pracy, trochę chaotycznie ułożone, tak że najlepszych rzeczy trzeba wyszukiwać, ale to mo że daje jeszcze więcej pojęcia o ilości przerobionego materiału.

Ogólne wrażenie jakie się odnosi po obejrzeniu tych kilku szkół, jest niezaprzeczenie dodatnie. Czy dzieci nie są przeciętne? Na to niech odpowiadają Komitety rodzicielskie, higienicy szkolni i pedagodzy. Z pewnością jednak, godziny przeznaczone na zdobnictwo, prace ręczne i rysunki, są doskonałym odpoczynkiem dla młodzieńskich umysłów.

Trochę za mało praktyczny kierunek robót, lepiej by uczniowie robili coś do własnego, codziennego użytku, niż te przeważnie ozdobne drobiazgi, które pójdą do lzb nie zawsze czystych i same sponiewierają się po zakurzonych kątach. Duży jest procent dzieci wykazujących zdolności artystyczne, lub też techniczne; przyroda wszędzie, dzięki dobremu systemowi doświadczalni, stoi pierwszorzędnie.

Z roku na rok prace dzieci zostają w szkole, jako pomoce naukowe, czy by część tych map, wzorów, obrazków, kwiatów, rycin, tablic etc. nie mogła być odsyłana do większych szkół, gdzie takich rzeczy nie widzi się wcale?

Są to uwagi widza i nie fachowca, nasuwające się, ot, tak, po obejrzeniu dorobku szkolnego roku 1924—1925. H. P.

Z żydowskich instytucji i zakładów społeczno-dobroczynnych.

Wyniki Inspekcji p. nac. Joczka. Ostatnimi czasy Naczelnik Wydziału Pracy i Opieki Społecznej przy Urzędzie Delegata Rządu w Wilnie, K. Jocz, dokonał w towarzystwie sekretarza Gminy Żydowskiej L. Kruka, szczegółowej inspekcji żydowskich instytucji i zakładów społeczno-dobroczynnych.

Inspekcja wyjaśniła, iż opieka nad dziećmi koncentruje się w Gminie Żydowskiej m. Wilna, w T-wie „Oze” oraz w T-wie „Ekopo”. Opiekę nad starcami sprawnie T-wo Dobroczynności Izraelskiej w Wilnie. Pomocy chorym Żydom udziela Stowarzyszenie „Miszmeres Chojlim”, nad oświatą ludności żydowskiej czuwa Zjednoczony Komitet Oświaty „Waad Ha-meuchod”.

Specjalne T-wo Pomocy Pracy „Hilf durch Arbeit” prowadzi wzorowy zakład zawodowego kształcenia.

Pomocy żywnościowej udziela T-wo Taniej Kuchni, wydając codziennie po czterysta kilkadziesiąt porcji obiadów. Pomoc finansowa udzielana jest w Pierwszej Wileńskiej Kasie Pożyczkowej oszczędnościowej założonej jeszcze w r. 1898 oraz w Banku Ludowym Współdzielczym, którego filje są licznie rozrzucone po miastach i miasteczkach Ziemi Wileńskiej.

W zakładach Gminy Żydowskiej znajduje przytułek i opiekę 332 dzieci. Stowarzyszenie „Oze” prowadzi żłobek na 32 dzieci, a przy nim przychodnię dla dzieci i poradnia dla matek. Krajowy Komitet żydowski Pomocy Ofiarom Wojny „Ekopo”, działający wyłącznie na prowincji w Ziemi Wileńskiej i Województwie Nowogródzkim. W zakładach w Oszmianie, Lidzie, Nowogródku i Iwjach. — Ekopo udziela subsydjów na 123 dzieci, z pomocy zaś w domach prywatnych korzysta około 580 dzieci. T-wo te ponadto kształci zawodowo w Wilnie 89 dzieci. Ekopo pracuje w ścisłym porozumieniu i subwencjonowane jest przez Związek Towarzystw Opieki nad sierotami w Warszawie.

Inspekcja wyjaśniła, iż zarówno dzieci w schroniskach żydowskich, jak i starcy w przytułkach dla starców są żywieni b. dobrze, do czego w znacznym stopniu przyczynia się ofiarność ludności żydowskiej, ofiarność jednak ta, jak również zapomógł Magistratu m. Wilna i bardzo niewielkie subwencje rządowe nie mogą zaspokoić wszelkich potrzeb, to też w większości instytucji daje się odczuwać brak inwentarza, bielizny pościelowej, ubrania i obuwia, odczuwa się również brak urządzeń higienicznych.

Należy zaznaczyć, iż rezultatem inspekcji było wystąpienie Urzędu Delegata Rządu do M-stwa Pracy i Opieki Społecznej o przyznanie instytucjom żydowskim jednorazowej zapomogi.

Z Rosji Sowieckiej.

„Inspekcja” sowieckiego dygnitarza.

MOSKWA. 17.VI. (Tel. włas.). Naczelnik wydziału administracyjnego Sufropow został delegowany na inspekcję sowieckich urzędów. Misję swoją spełniał w ten sposób, że jak twoją do niego przychodzą panie z podaniami, to panie te Sufropow obcałowywał, proponując im wspólną intymną zabawę.

Wewnętrzna pożyczka Sowiecie.

MOSKWA 17.VI. (tel. własny). Sokolnikow komisarz finansowy sowiecie opracował projekt nowej Państwowej pożyczki na 300 milionów rub.

Pożyczka ta ma na celu zwiększenie sowieckich kapitałów przemysłowo-handlowych, oraz zasilenie kredytami kooperatyw. Termin spłacenia pożyczki od 1926—1930 r.

Bezrobocie.

Bezrobocie w Rosji Sowieckiej wzrasta. Data 1 czerwca r. b. notowano na moskiewskiej giełdzie pracy 231.508 bezrobotnych, podczas, gdy 1 kwietnia było 104.504, dnia 1 stycznia r. b. liczone 79.000, zaś 1 października 1924 r. 48.000 bezrobotnych. Większość bezrobotnych stanowią robotnicy niefachowi 43,5 proc. całej liczbą bezrobotnych, poczem następuje grupa robotników nie zatrudnionych w przemyśle (29,7 proc.). Prawie połowę (44 proc.) wszystkich bezrobotnych stanowią kobiety. (x)

Głód w Rosji.

MOSKWA 17.VI. (tel. włas.). Pomimo ofiajalnych komunikatów, prasy sowieckiej zaprzeczających wiadomościom o strasznych skutkach głodu w gub. Tambowskiej; donoszą, iż faktyczna sytuacja w Tambowskiej gub. jest rozpaczliwa.

Wszystkie wieje już dawno zjadły zasilliki zasiewowe, skutkiem czego pola pozostały nieobsiane.

Obecnie ludność karmi się resztkami kartofli, bądź też żyje jałmużną. We wsi Kamionce, ubiegłego miesiąca liczba rodzin głodujących wynosiła 200, a w ciągu miesiąca wzrosła podwójnie.

Zniszczone gospodarstwa chłopów opuszczają udając się na Syberję, lub też wydzierżawiają na nagorszych dla siebie warunkach.

Śmierć głodowa.

Ludowy komisarjat zdrowia stwierdza urzędowo, że w czasie od 1-go stycznia do 30 maja r. b. w Rosji Sowieckiej zmarło skutkiem głodu 21.744 osoby. Najwięcej wypadków śmierci głodowej zdarzyło się w okolicach nadwołżańskich i w rejonie baszkirskim.

Obecnie klęska głodowa zagraża także Krymowi. (x)

Reorganizacja Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie.

Ustawa Sejmowa z dn. 13 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. r. 1924 L. 19, poz. 185) przyznała Wyższej Szkole Handlowej w Warszawie prawa szkół akademickich państwowych między innymi nadawania stopni naukowych magistra i doktora nauk ekonomicznych. W następstwie tej ustawy dla ustalenia pierwszego składu profesorskiego Szkoły Ministerstwo W. R. i O. P. wyznaczyło specjalną Komisję Weryfikacyjną z pośród profesorów wyższych uczelni państwowych, w osobach PP. Prof. Dr. Franciszka Bujaka ze Lwowa, Dr. Ludwika Krzywickiego, Dr. Karola Lutostańskiego, Dr. Romana Rybarskiego i Dr. Wojciecha Świętosławskiego z Warszawy, Dr. Adama Krzyżanowskiego z Krakowa, i Dr. Władysława Zawadzkiego z Wilna, w obecności Delegata Ministerstwa P. Prof. Dr. B. Miklaszewskiego. Rezultatem weryfikacji ciała nauczycielskiego Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie było na wniosek Komisji zamianowanie rozporządzeniem Ministerstwa W. R. i O. P. z dn. 24.III r. b. L. 2595/V 1925 pp. Maurycyego Chorzewskiego, Jana Dmochowskiego, Kazimierza Kasperskiego, Konstantego Krzeczowskiego, Zygmunta Limanowskiego, Jana Stanisława Lewińskiego, Bolesława Miklaszewskiego, Bolesława Markowskiego i Antoniego Sujkowskiego profesorami Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie i pp. Leona Babińskiego, Wacława Fajansa, Aleksandra Jackowskiego, Marjana Kowalskiego, Edwarda Lipińskiego, Juliana Makowskiego, Edwarda Rosęgo, Marcelęgo Rożnińskiego i Henryka Tenenbauma docentami Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie. Po reor-

Kryzys mieszkaniowy w Moskwie.

MOSKWA 17.VI. (tel. włas.). Wobec wzmagaającego się braku mieszkań, rząd Sowiecie postanowił szereg wyższych zakładów naukowych przenieść z Moskwy do Piotrogrodu.

Sowieci ubezpieczają „Sielkorów”.

Państwowy zarząd ubezpieczeń Białorusi sowieckiej przystąpił, jak donoszą gazety tamtejsze do zorganizowania asekuracji Informatorów pism rządowych sowieckich, czyli tak zwanych korespondentów robotniczych i chlopskich (rabkorów i sielkorów), a to na wypadek śmierci lub utraty zdolności do pracy wskutek zamachów na nich.

Działalność korespondentów, którzy są zaufanymi rządu sowieckiego, nie cieszy się sympatją wśród ludności.

Korespondenci padają ofiarą napadów i zamachów, do tego stopnia częstych, że rząd musi uciekać się do ubezpieczenia ich od zamachów.

Opłaty asekuracyjne wynoszą po 2 ruble na wypadek śmierci, po 3 ruble na wypadek niezdolności do pracy, razem 5 rubli rocznie. Spłata premji rozłożona być może na 2—3 raty rocznie. (x)

Proces sowieckiego profesora.

PETERSBURG. 17.VI. (Tel. włas.). W tych dniach w Petersburskim sądzie przy drzwiach zamkniętych toczył się proces prof. Grabarowa oskarżonego o systematyczne demoralizowanie wychowanków szkoły. Po zbzdaniu kilku świadków sąd uwzględnił natychmiast prof. Grabarowa.

Z sądów sowieckich.

MOSKWA. 17.VI. (Tel. włas.). W sądzie moskiewskim rozpatrywano sprawę wytoczoną przeciwko sądziom śledczym z Niżniego-Nowgorodu Szolochowowi i Dłosowowi.

Ci „stróże sprawiedliwości” — co pewien czas wyjeżdżali do okolicznych wsi, gdzie pod jakim bądź pretekstem aresztowali i sadzali do więzienia chłopów trzymając dotąd dopóki nie otrzymali wykupu.

Tyfus w więzieniach.

W ostatnich czasach w więzieniach sowieckich szerzy się epidemia tyfusu. W jednym tylko więzieniu w Witebsku, gdzie znajdują się przeważnie, więźniowie polityczni na 386 więźniów zachorowało 217 w ciągu 3 ch dni zmarło 30 proc. chorych. (x)

Zagraniczna agitacja.

Budżet 3 międzynarodówki na drugie półrocze r. b. przewiduje na zagraniczną agitację komunistyczną 100 milionów rubli w zlocie. (x)

ganizacji Szkoły na pierwszym posiedzeniu Senatu dn. 2 kwietnia r. b. dokonano wyboru rektora i prorektora i dekretem z dn. 5 maja rb. L. 2965/IV. 25, Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w myśl złożonego wniosku zatwierdził wybory w osobach P. Prof. Dr. Bolesława Miklaszewskiego na Rektora i P. Prof. Kazimierza Kasperskiego na Prorektora.

KRONIKA.

Dziś—Juljany P.
Jutro—Sylwesterusza P. M.
Wschód słońca—g. 3 m. 15
Zachód „ —g. 7 m. 59

Biblioteki i muzea.

Biblioteka Publiczna i Uniwersytecka —Uniwersytecka 5, czytelnia otwarte od g. 10 r. do 6 wiecz., wypożyczalnia od 12—4.
Biblioteka T-wa imienia Wróblewskich —Uniwersytecka 9—10.
Biblioteka i Zbiory T-wa Przyjec. Nauk —Leliewa 4, zwiedzać można (za każdoraz. porozumieniem z jednym z członków Zarz. T-waj w środy, płatki i niedzielę od 12—2.
Biblioteka czynna od g. 4—6 prócz sobot.
Biblioteka Centralna Z. B. K. dla stowarzyszeń J. W. i Hufców Szkoln.—Dominikańska 13.
Czytelnia im. Tomasza Zana—W. Pohulanka 14, otwarta w dni powszednie (prócz poniedziałków rano) od 10 rano do 8 wiecz. bez przerwy. W poniedziałki od 3—8.

Straż ogniowa.

Dominikańska 2, tel. 45.

Pogotowie ratunkowe.

Dominikańska 2, tel. 6.

Nocne dyżury aptek.

W tym tygodniu dyżurują:
Chemiczowskiego—W. Pohna anka 19,
Chrościckiego—Ostrobramska 25,
Miejska—Wileńska 28,
Ottowicza—Wieka 49.

W odpowiedzi na wyjaśnienie gniazda tuż zespołu.

Tylko najwyższej bezstronności naszej redakcji należy przypisać, że umieściła w całości sprostowanie reprezentantów tuż. Związku artystów, bo gdyby nie szczerze uczucia dla doli tuż, zespołów i chęć niesienia pomocy, nie zaważyłby się przekonać natychmiast „wyjaśniających”, że sprawozdawca którego obdarza zaufaniem, a który również najlepiej życzy artystom, nie mógł z palca wysnać słów i tendencji, które słyszał i zrozumiał podobnie, jak inni zebrani, którzy odrazu na wywody p. Kijowskiego zareagowali.

P. Kijowski powiedział dosłownie: „Lutnia” dała pieniądze p. Rychłowskiemu na prowadzenie teatru „Lutnia”. Co to znaczy? Każdy zrozumie z tego, taki sens ukryty: „gdyby nie ta śpiewna impreza, t. zn. gdyby inni koledy nieznależli byli warsztatu pracy i żyli bez engagementu, teatr „Lutnia” byłoby opływała w dostatkach... Czy to powiedzenie „dało pieniądze” brzmiało po koleżeńsku? A te obliczenia deficytów w ustach kolegi na forum publicznym? Gdyby choć wszystko to zgadzało się prawdą? Bo „jeśli na zebraniu, gdy był p. Jastrzębiec, reż. Krugłowski kategorię protestował przeciw mniemaniu, że teatr śpiewny nie zarabia na siebie, to komu teraz wierzyć?

P. Kijowski myślał zapewne tak, jak prostuje, ale przemawiał inaczej i ton jego wywodów był inny.

Taksamo było z utyskiwaniem na subsydia teatrom. Wywody p. Kijowskiego brzmiały tak, że dr. Reiss z delegatury na miejscu musiał je sprostować, a mianowicie, że rząd udzielał subsydjów wszystkim teatrom, a od dyrekcji zależało to, jak je użyła. Zarzuty więc p. Kijowskiego powinny być skierowane w stronę dyrekcji — że nierównomiernie rozdzielała fundusze państwowe, a nie, że temu winno istnienie teatru śpiewnego, bo dramat otrzymał tylko 3 tysiące zł.

Niemniej, ta rezygnacja z teatru śpiewnego, choćby nawet istotnie większość społeczeństwa przeciw jej istnieniu się oświadczyła, a nie garstka ludzi, nieważnie mówiąc także dla idei tej przychylna, w ustach reprezentanta „gniazda” — brzmi nie miło i niesamowicie. Nikt z aktorów nie powinien rezygnować z walki o teatr, choćby sam w nim nie miał pracować! Ładnieby wyglądało koleżeństwo zespołów naszych, gdybyśmy się tak łatwo dawali przekonywać, że takiego a takiego działu nie można w mieście utrzymać! Obowiązkiem „gniazda” jest walczyć o utrzymanie każdej artystycznej placówki, nie pozwolić jej upaść i do ostatniego tchu bronić jej istnienia!

Tak rozumiał koleżeństwo sprawozdawca „Kurjera”, a że z treści i tonu przemówienia p. Kijowskiego nie mogli innych wysnuć wniosków i uwag, nato ma licznych bezstronnych świadków zebrania i w każdej chwili nazwiska ich może wymienić i na świadectwo prawdzie poprosić.

Tylko w interesie teatru—nie podejmujemy dalszej polemiki (o „Breitbarcie—Osterwie” sprostowanie milczy), wiemy bowiem, że najlepszy artysty nie zawsze są dobrzy, ani tak sprytnymi mówcami, aby w chwili gromiącej im klęski zachować mogli miarę i spokój, w takich wypadkach, konieczne. (i).

Stale dyżurują:
Paka — Antokoiska 54.
Siekierzyńskiego—Zaręczce 20.
Sokolowskiego—Nowy Świat, Targowa 9
Szantyr — Legionowa 24
Zajęczkowskiego—Zwierzyniec, Witoldowa

URZĘDOWA.

— Wzytacja p. Min. Raczkiewicza urzędów i policji. Dnia 18 czerwca r. b. Minister spraw wewnętrznych p. Władysław Raczkiewicz przed wyjazdem swym do Warszawy dokonał wzytacji Komisarjatu Rządu na miasto Wilno oraz Komendy Okręgowej Policji i szkoły Policijnej. Przybywającemu p. Ministra powitał w otoczeniu oficerów policji zastępca komendanta okręgowego podinspektor Komusiński.

Przy dźwiękach Hymnu Narodowego p. Minister przyjął raport komendanta szkoły oraz przeszedł przed frontem uszykowanej w szeregach szkoły policjanskiej, poczem przemówił do zebranych funkcjonarjuszów podnosząc wyniki pracy dotychczasowych kursów szkoły, która dała policji państwowej na ziemi Wileńskiej zastęp dobre wyszkolonych z poświęceniem pełniących służbę strażników ładu i bezpieczeństwa ludności oraz kraju,

MIĘSKA.

— **Życzenia.** Dnia 18 go czerwca r. b. p. Ministrowi Raczkiewiczowi składali w dalszym ciągu życzenia z powodu otrzymanej nominacji przedstawiciela wyższych władz w Wilnie, wśród nich Komendant Obozu Warownego, prezes urzędu ziemskiego, dyrektor dróg wodnych, prezes dyrekcji lasów państwowych i inni.

Tegoż dnia wileńskie Towarzystwo Wioślarskie wręczyło panu Ministrowi dyplom honorowego członka Towarzystwa.

Delegacją Tymczasowej Rady Białoruskiej w osobach prezesa Pawlukiewicza i członków zarządu złożoną panu Ministrowi Raczkiewiczowi gratulacje i życzenia.

W tymże dniu w imieniu wileńskiego Towarzystwa Rosyjskiego analogiczne życzenia i gratulacje zostały złożone przez prezeskę Bielawską. (x)

— **O redukcję w elektrowni.** Na ostatnim swem posiedzeniu Komisja powołanej do badania gospodarki elektrowni miejskiej wyrażona konieczność znacznego zredukowania wydatków budżetowych w kierunku administracji. (x)

— **Kasa Chorych m. Wilna** podaje do wiadomości ubezpieczonych i ich rodzin, że szczyt choroby w Centralnej Przychodni Kasy Chorych (Dominikańska 15), od dnia 22 b. m. będzie się odbywać 3 razy tygodniowo: w poniedziałek, środę i piątek od godz. 1 i pół do 3 g. popołudniu.

— **Nowa firma autobusowa.** W dniu 17 b. m. Urząd Delegata Rządu zarejestrował nową firmę autobusową p. t. „Autobus”, której autobusy będą kursować po linii Zwierzyniec—Antokol — Pośpieszka. (x)

— **Zwiększenie liczby auto-dorożek.** W dniach najbliższych zostanie zwiększona w Wilnie ilość auto-dorożek, przyczem w tych dniach mają być przytransportowane do Wilna takometry firmy „Fiat”. (x)

— **Egzamin szoferski.** W dniu 23 b. m. w urzędzie Delegata Rządu odbył się egzamin dla szoferów. (x)

— **Nowa „Autodory”.** W dniu 17 b. m. w Delegaturze Rządu zarejestrowano dwa nowe autobusy firmy dorożkarskiej „Autodor”. (x)

SPRAWY PODATKOWE.

— **Termin składania zeznań o dochodzie.** Termin do składania zeznań o dochodzie, rozporządzeniem Ministra Skarbu został odroczone do dnia 30 b. m.

Do tego dnia odroczone również termin wyznaczony do uiszczenia połowy podatku, przypadającego od zeznanego dochodu. (x)

— **Podatek od budynków.** Ministerstwo spraw wewnętrznych w ostatnim okólniku zezwoliło samorządom miejskim pobierać w r. b. podatek komunalny od budynków w postaci dodatku do państwowego podatku od nieruchomości, jednak nie wyższe niż 25 proc.

Gminy miejskie, które prowadzą budowę kanalizacji lub wodociągów, mogą wyjątkowo pobierać ten dodatek komunalny w wysokości 50 proc. państwowego podatku od nieruchomości. (x)

— **Nowy podatek.** Już w najbliższych dniach będziemy bogatsi o nowy podatek państwowy, który nie-

co zaważy na budżecie każdego poszczególnego mieszkańca miasta. Jest to nowy podatek od lokali, którego nie należy identyfikować z obecnym podatkiem lokalitywnym magistrackim. Każdy lokator mieszkania, sklepu, składu budynku, lub placu w miastach, będzie musiał wnieść na rzecz państwa oprócz podatku magistrackiego jeszcze 6 procent przedwojennego rocznego komornego za swój lokal. Cel tego podatku jest dość ważny: wzmoczenie akcji budowlanej i zaspokojenie głodu mieszkaniowego. Jednakże jest to o jeden ciężar więcej wyłącznie na ludności miejskiej która i tak już dosyć obciążona wszystkimi innymi podatkami. (x)

WÓJSKOWA.

— **Dodatkowe komisje przeglądowe.** Ostatnio zostały wyznaczone dodatkowe komisje przeglądowe dla poborowych roku 1904 i dla tych, którzy w wojsku polskim nie byli, jak również i dla kat. „B”. I tak dla poborowych, zamieszkujących w obrębie komisariatów I i II, komisja przeglądowa odbędzie się w dniu 22 b. m., dla komisariatów III i IV — w dniu 23 b. m. i dla komisariatów V i VI w dniu 24 b. m. Komisje te będą funkcjonować przy ul. Ostrobramskiej № 5. (x)

Z PRZYSPOSOB. REZERW.

— **Uniform obozowy.** Drużyny strzeleckie zarządziły, iż w obozach letnich obowiązuje kostium skautowski, który można otrzymać w cenie 13 zł. 27 gr. (kapelusz, spodenki i bluza), po uprzednim zgłoszeniu się imiennym i wpłaceniu należnej kwoty do dnia 27 b. m. (x)

SPRAWY AKADEMICKIE.

— **Uzdrowsko Akademickie w Uzdrowcach.** Zarząd Bratniej Pomocy Pol. Młodz. Akadem. U. S. B. niniejszem komunikuje, członkom T-wa wyjeżdżającym do Uzdrowska Akadem. w Nowiczach, iż należy zabierać ze sobą: koc, poduszki, 2-a prześcieradła oraz kubek do płukania jamy ustnej.

Uzdrowsko posiada następujące połączenia z Wilnem: codziennie o godz. 7-jej wiecz. (19 godz.) odchodzi pociąg osobowy w kierunku Pohulanki (przystanek kolejowy na linii Wilno—Zamgale).

Z Pohulanki 4 klm. kołmi. Konie będą oczekiwały na stacji Pohulanka we wtorki, czwartki i soboty od godz. 8 min. 30.

Przed wyjazdem należy się zgłosić do Sekretariatu Bratniej Pomocy Pol. Młodz. Akadem. U. S. B. (ul. Wielka 24) dla załatwienia formalności.

Z KOLEI.

— **Nowe pociągi Wilno Landwarów.** Dyrekcja Wileńska K. P. zawiadamia w celach informacyjnych, że wobec próśb mieszkańców m. Landwarowa o polepszenie komunikacji Landwarów-Wilno poczynając od dnia 19 czerwca r. b. wyznacza się dodatkowe pociągi lokalne między Wilnem a Landwarowem pod Nr. 1758 i 1759 z odeszłym z Wilna pociągu Nr. 1758 o godz. 11 min. 00, przyjazd do Landwarowa o godz. 11 min. 31, i z Landwarowa pociąg Nr. 1759 odepędzie o godz. 11 min. 41, przyjazd do Wilna o godz. 12 min. 16.

Nadmienia się przytem, że pociągi powyższe wyznaczają się jednak tytułem próby na okres 2 tygodni, z tem że o ile zaludnienie ich okaże się niedostateczne, takowe będą odwołane.

Z PROWINCII.

— **Wiec P. P. S.** W dniu 22 b. m. P. P. S. urzędują w Wiczach, powiatu Brasławskiego wiec, na temat: „Obecna sytuacja polityczna w Polsce”. (x)

— **Klęska gradowa.** Jak nam donoszą z powiatu Brasławskiego grad zniszczył w gminie Opskiej 109 ha i w Drywskiej 50 ha oziminy.

— **Brukowane wsie.** Na mocy uchwały wydziału powiatowego sejmiku Wileńskiego w gminie Dolhowskiej zostały wybrukowane ulice w kilkunastu wioskach. Ludność wiejska, która przed tem do tego rozporządzenia odnosiła się z rezerwą, obecnie w kilku miejscach samorzutnie brukuje swe podwórza. (x)

WYPADKI I KRADZIEŻE.

W Wilnie.

— **Podrutek** W dn. 17 b. m. przy ul. Jakóba Jasińskiego 10 został znaleziony podrutek lat 2, którego skierowano do przytułku Dzieciątka Jezus.

— **Czyżby mu było źle?** W d. 17 b. m. został zatrzymany chłopiec lat 11 Jan Jeremo, zbiegły z ochrony na Zwierzyniec którego następnie oddawiono do wspomnianej ochrony.

— **Kradzieże.** Barkiewicz Kazimierz, zam. przy zaułku Warszawskim 7, zameldował policji il kom., że w nocy z dnia 17 na 18 b. m. nieznan sprawcy za pomocą wycięcia szyby w oknie skradł mu z mieszkania ubranie, zegarek i dużo innych rzeczy, których narazie określić nie może. Poszkodowany wartość skradzionych rzeczy oblicza na 600 zł. Posiłków brak.

— **Jaciewiczowa Leonora,** zam. przy ul. Jerolimskiej 26, zameldowała policji il kom., że w dniu 17 b. m. nieznan sprawcy za pomocą wycięcia szyby w oknie oraz otwarcia takowego skradł około 150 sztuk różnej bielizny, stanowiącej własność okolicznych mieszkańców, którą poszkodowana wzięła do prania. Wartość skradzionej bielizny poszkodowana narazie obliczyć nie może. O kradzież natomiast podejrzewa Gierawski Jakób, zam. w sąsiedztwie.

— **Gawroński Roman,** zam. przy ulicy Mostowej 7, zameldował policji il kom., że w dniu 17 b. m. nieznan sprawcy za pomocą otwarcia drzwi wytrychem skradł mu ubranie, zegarek i papierosnicę srebrną na ogólną sumę 800 zł. O kradzież poszkodowany podejrzewa byłą swoją służącą Chmylek Lidę, zrzekomo zamieszkałą przy ul. Antokolskiej 51.

— **Stanczyk Katarzyna,** zam. przy ul. Wileńskiej 14, zameldowała policji il kom., że mieszkając Bolesława Nochmą, znajdując się w tymże domu, a będąc pod jej opieką, zostało okradzione w dniu 17 b. m. Wobec nieobecności właściciela wartość skradzionego narazie nie jest obliczona. Podejrzenia brak.

Na prowincji.

— **Niebywałe wesele.** Przeprowadzone dochodzenie ustaliło, że Ruch Aleksy został ranny silekera przez Piotra Zawadzkiego podczas zabawy na weselu we wsi Krynica gminy Molodziecowskiej. Akta skierowano do sądziego pokoju.

— **Podwojnie stracił.** Przeprowadzone dochodzenie ustaliło, że pożar we wsi Wygotowice gm. Kozywieckiej na szkole Bosławy Adama, wybuchł przez nieostrożność obchodzonego się z ogniem samego poszkodowanego, który nocy krytycznej t. j. z d. 1 na 2 b. m. wywoził bragę ze stodół, gdzie produkował „samogonkę”. Bosłyk Adam za potajemne gorzelnictwo został zaarrestowany i skierowany do sądziego śledczego, sprawę zaś pożaru skierowano do p. podprokuratora.

— **A może i on.** Przeprowadzone dochodzenie ustaliło, że pożar lasu należącego do Szejnkiera Rywoka, znajdującego się około folwarku Biebrzyczyna

gminy Prozorockiej powiatu Dziśnieńskiego wybuchł w dniu 17. V r. b. odrazu w trzech miejscach. Wskutek wiatru i burzy oraz lekceważącego zachowania się okolicznych mieszkańców ogień zdołano stłumić ostatecznie w dniu 18. V o godzinie 5. Straty wynoszą 45.000 złotych, a nie 20.000 złotych jak było zgłoszone poprzednio. Również zostało stwierdzonym, że w danym wypadku miało miejsce podpalenie i jako podejrzanego w podpaleniu zaarrestowano Jana Linkiewicza za syna Teodora, byłego gajowego zwalnionego za nadużycia. Jana Linkiewicza z aktami skierowano do sądziego śledczego.

— **Pożar lasu.** W dniu 12 b. m. wybuchł pożar w lesie należącym do majątku Biała-Waka gm. Rudomińskiej pow. Wileńskiego Trockiego, własność Włodzimierza Łęskiego. Ogień zniszczył około 60 ha porębu oraz 80 sążni drzewa opłowego. Ogień zdołano ugasić przy pomocy ludności miejscowej, która udział w gaszeniu brała bardzo niechętnie. W dniu następnym t. j. 13 b. m. pożar powstał ponownie w tem samym miejscu, lecz został niezwłocznie zlikwidowany. Przyczyny pożaru oraz strat narazie nie ustalono.

Teatr i muzyka.

— **Zawiadomienie:** Administracja Teatrów podaje do wiadomości ogólnej, że bilety abonamentowe potrójnego typu są do nabycia w kasie zamawiań, kancelarii Teatru Polskiego, oraz w obu kasach wieczorowych.

— **Dzisiejsza premiera.** Teatr Polski występuje dziś z niezmiernie dowolną premierą; będzie nią doskonała farsa Hennequina „Rz trojczki”. Spodziewać się należy że „Trojczki” cieszyć się będą równym powodzeniem, jak i ostatnie sztuki Teatru Polskiego, grane w sezonie letnim, który ma za zadanie dawać publiczności wiele śmiechu i humoru, co osiąga w zupełności zarówno przez dobrą grę artystów, staranną wystawę, oraz dobór najprzedniejszych „ars. Reżyserem „Trojczków” jest S. Plonka Fiszer.

— **Teatr Letni (Ogród po Bernardyński).** Dziś wraca na repertuar przeobrażony „Baron Kimmel”—operetka Kollo, w doskonałym wykonaniu naszych artystów.

— **Popołudniówka w Teatrze Letnim.** „Potęga miłości”—operetka A. Willńskiego, z udziałem naszego znakomitego gościa W. Kaweckiej, ukaże się raz jeszcze w niedzielę o g. 4-jej pp. Ceny zmniejszone.

— **Premiera „Nocy Bachusowej”** operetki Bruno Granichstaedtena „Noc Bachusowa”, której premierę Teatr Letni zapowiedział na poniedziałek, jest pod względem wartości muzycznej jedną z najlepszych jakie się ostatnio ukazały. Nie każdy Teatr może pozwolić sobie na wystawienie tej operetki, gdyż role wymagają wielkich i pięknych głosów, to też Wilno zawiadując może wystawienie „Nocy Bachusowej” tylko naszym cenonemu gościowi Wiktorji Kaweckiej. Reżyseruje tę nową K. Krugowski. Dekoracje i rekwizyty nowe.

— **Popołudnie operowe.** Popis uczniów klasy śpiewu solowego prof. Adama Ludwiga odbędzie się w sobotę, dnia 20 b. m. o godz. w pół do 5-jej w sali Teatru Letniego (w ogrodzie po-Bernardyńskim). Program wypełnia arje operowe Moniuszki, Zelenkiego, Smetany, Mozarta, Rossiniego, Verdięgo, Bizeta, Wagnera; zespoły operowe, jak — sławny sekstet z „Don-Juana”, duet z „Ridy” i tercet z „Carmeny”, oraz akt III „Fausta” (ogród Małgorzaty) w scenicznym wykonaniu i pod reżyserją prof. Ludwiga, który przygotował ciekawe tło dnia tego po raz pierwszy w Wilnie — uczniowiekami siłami, wykonanego widowiska muzycznego.

Bilety wcześniej do nabycia w kasie zamawiań teatru.

RUCH WYDAWNICZY

— Ukazał się Nr. 2 czasopisma „L'Est Europeen” poświęconego oświetlaniu stosunków politycznych i rozpatrywaniu zagadnień ekonomicznych i społecznych Europy Środkowej i Wschodniej.

Nr. 2 (czerwcowy) zawiera następujące artykuły:
Stanisław Dągliel: „Polska a całokształt problemów Europy Wschodniej”.
Otton Stabrowski: „Antagonizmy chwili w Rosji Sowieckiej”.
Henri Grappin, prof. Szkoły Narodowej języków Wschodnich w Paryżu: „Sytuacja Polski z perspektywy paryskiej”.
Wacław Fabierkiewicz: „Podstawy polityki polskiej wobec problemu austriackiego”.

Alfred Siebeneichen: „Rozwój portu Gdańskiego po wojnie”.
Juliusz Husarski: „Monopol handlu zewnętrznego w Rosji”.
Prócz tych artykułów w języku francuskim znajdujemy w tym zeszyście artykuł ekonomiczny o Polsce plóra Zenona Pietkiewicz, w języku angielskim.
Przegląd polityczny (Rosja, Turcja), ekonomiczny (Polska) dopełniają całości numeru.

Książki nadane do Redakcji.

Nakiadem księgarń Gebethnera i Wolffa wysła książka o niezwyklej, niecodziennej treści. Jest nią „Na ostatniej placówce” Elżbiety z Zaleskiej Doroszyńskiej, dziennik z życia wsi podolskiej, która na powierzonej sobie, otoczonej ze wszystkich stron przez wrogów, redukcje polskości, przetrwała. Jedyną — najcięższą czasach wojny polsko-bolszewickiej. Dziennik p. Doroszyńskiej wywołuje wrażenie tragizmu, ale zarazem napawa otuchą i wiarą w niepożyte nasze siły moralne. Książkę poprzeda przedmowa Artura Górskiego.

Rozmaitości.

Do ziemi obiecanej.

Izba handlowa wydała odezwę ostrzegającą przed bezplanową emigracją do rajów filmowego. W ciągu ostatnich pięciu lat, jak stwierdza odezwa, sprowadzili agenci około 100.000 osób obojga płci do Hollywood. Towarzystwa filmowe wybrały z tych tłumów adeptów zaledwo kilkadziesiąt osób, a z tej garści tylko 6 czy 7 wybiło się na pierwszy plan. Izba ostrzega zatem emigrantów i uprzedza ich o konieczności zdobycia umiejętności scenicznych; piękność, ładna budowa, zalety zewnętrzne nie zastąpią wyszkolenia scenicznego.
Sny o laurach filmowych kończą się smutno. Rezultaty selekcji w Hollywood mówią wyraźnie: dużo powołanych, mało wybranych a najwięcej malkontentów. (w)

Ze sportu.

Przygotowania do zawodów 1-jej Dywizji Legionów.

Dwa 5 pp. Leg. w związku z zawodami Dywizyjnymi zarządziło przygotowanie się do następujących punktów: 1) biegi na przełaj 3 klm., 60, 80 i 100 m., rzut dyskiem, oszczepem i pchnięcie kulą, skok w dal w zwyz i o tycze i wreszcie marsz cwiczebny etatowej drużyny 200 klm. ze strzelnicą na 8 klm. na 200 m. (x)

Giełda warszawska

d. 18—VI 25 r.	spółdziej	Giełda pieniężna
Belgia	24,40	24,46
Dolary	5,18 1/2	5,20
Holandja	205,90	205,40
Londyn	25,2 1/2	25,82
Nowy York	5,18 1/2	5,20
Paryż	24,60	24,66
Praga	15,40 1/2	15,44
Wiedeń	73,18	73,36
Włochy	19,35	19,40
Szwajcaria	100,92 1/2	101,18
Stockholm	139,15	139,50
Kopenhaga	99,10	99,35
Funkty ang.	25,25 1/2	25,32
Franki fr.	24,00	24,96

8 proc. Poż. konwers. 71—72,
Poż. kolej. 90—85,—90
Pożyczka zł. 71—73,50
Poż. dolar. 63,75—63,50
4 1/2 % listy z T. Kred. Z. przedw. 22,35—22,222
5 % listy z warsz. przedw. 17,30—17,17
4 1/2 % w. warsz. przedw. 13,50—14,75
6 % obligacje Warszawy z 17 r. 5,30—5,35

Redaktor Józef Batorowicz.

Dr. D Olszejko

Choroby uszu, gardła i nosa
Jagiellońska Nr. 9, m. 3.
Przyjmuje od 9—10 rano.
W lecznicy Litewskiej (Wileńska 28) od godz. 1—3 po pol.

Zatwierdzone przez Ministerjum Spraw Wewnętrznych
BIURO REKLAMOWE
Stefana Grabowskiego
w Wilnie, ul. Mickiewicza róg Garbarskiej № 1, tel. 82
PRZYJMUJE ogłoszenia do wszystkich bez wyjątku pism, wychodzących w Wilnie i w całej Rzplitej Polskiej.
Warunki najbardziej dogodne.

Kto ma do czynienia z Urzędami Państwowemi
a nie chce błądzić w labiryncie korytarzy i pokoi i traćć drogiego czasu nadaremno, — znajdzie wszelkie informacje w księdze „WILNO”, kiedy i do kogo udać się należy.
Podójny skorowidz w końcu księgi „Wilno” ułatwia wyszukiwanie Urzędu. Cena 6 zlot. Do nabycia w Księgarniach i w Redakcji „Księgi”, ul. Garbarska 1, m. 23.

SPRZEDANO WIĘCEJ NIŻ DWA MILIONY STOIKÓW
MŁODOŚĆ i PIĘKNOŚĆ nadaje KAŻDEJ TWARZY KOBIECEJ krem **CAZIMI** METAMORPHOSA
USUWA RADYKALNIE piegi węgry, zmarszczki, ogorzalność i inne defekty cery.

P.p. Agencji Chrześcijanie
Celem oddania zastępstwa na poszczególne rejony w Województwie Wileńskim i Grodzieńszczyźnie artykułu niezabędnego w każdym domu chrześcijańskim zjechał Dyrektor fabryki i przyjmuje od 9—1 i od 3—6 w Hotelu St. Georges pokój № 6, ul. Ad. Mickiewicza, dochód prowizyjny i miesięczna pensja 300 złp. Zgłoszenia tylko osobiste.

Herby Polskie
gotowe na kamieniu (onyks, krwawnik i t. p.) od zł. 40.
Na żądanie wraz ze złotym z próbą pierścionkiem (prysyłać miarę w zgłęciu palca) od 75 gr. wysyła za zaliczeniem.
Sklep jubilerski „Józef”,
Warszawa, S-to Krzyska 19.
Wszelkie zlecenia wykonywa się niezwłocznie.

Pokój duży
z balkonem, umebl., elektrycznością i usługą do wynajęcia dla samotnego. Portowa № 23 m. 24. Od godz. 4—8.
2-3 pokoje do wynajęcia 2-3 Można z obładami. Sierakowskiego 10, m. 4, od 3—6 wiecz.

Aparat Rentgenowski
Reiniger, Gebbert & Schall na 220 volt prądu stałego z przerywaczem rtęciowo-gazowym, nadający się do diagnostyki i terapii z wszystkimi przyborami i 6 ma lampami, sprzedaje Zakład Radiologiczny, Poznań, ul. Ratajczaka № 12.

Żądajcie wszędzie „Kurjer Wileński”

Spirytus do palenia oraz czysty bez zezwolenia władz polecają Węciewicz i Zwiedrzyński Mickiewicza 7.